

L' COELII LACTAN

TII FIRMIANI PHOENIX.

FST locus in primo felix oriente remotus,
Qua patet aeterni ianua celsa poli:
Nec tamen aestiuos hyemisq; propinquus ad ortus,
Sed qua sol uerno fundit ab axe diem,
Illic planicies tractus diffundit apertos:
Nec tumulus crescit, nec caua uallis hiat.
Sed nostros montes, quorum iuga celsa putantur,
Per bis sex ulnas eminet ille locus.
Hic Solis nemus est, & confitus arbore multa
Lucus perpetuae frondis honore uiret.
Cum Phaethontæis flagrasset ab ignibus axis,
Ille locus flammis inuiolatus erat.
Et quum diluuium merisset fluctibus orbem,
Deucalioneas exuperauit aquas.
Non huc exanguis morbi, non ægra senectus,
Nec mors crudelis, nec metus asper adit:
Nec scelus infandum, nec opum uesana cupido,
Aut Mars, aut ardens cædis amore furor.
Luctus acerbus abest, & egestas obsita pannis,
Et curæ insomnes, & uiolenta fames.
Non ibi tempestas, nec uis furit horrida uenti,
Nec gelido terram rore pruina tegit.
Nulla super campos tendit sua uellera nubes,
Nec cadit ex alto turbinis humor aquæ.
Sed fons in medio est, quem uiuum nomine dicunt,
Perspicuus, lenis, dulcibus uber aquis.
Qui semel erumpens per singula tēpora mensum,
Duodecies undis irrigat omne nemus.
Hic genus arboreum procero stipite surgens,
Non lapsura solo mitia poma gerit.
Hoc nemus, hos lucos auis incolit unica Phoenix,
Vnica, sed uiuit morte refecta sua.
Paret & obsequitur Phœbo memoranda fatelles,
Hoc natura parens munus habere dedit.
Lutea quum primum surgens aurora rubescit,
Quum primum rosea sydera luce fugat,
Ter quater illa piâs immergit corpus in undas,
Ter quater è uiuo gurgite libat aquam.
Tollitur, ac summo confedit in arboris altæ
Vertice, quæ totum despicit una nemus.
Et conuersa novos Phœbi nascentis ad ortus
Expectat radios, & iubar exoriens.
Atq; ubi sol pepulit fulgentis limina portæ,
Et primi emicuit luminis aura leuis:

Incipit

Incipit illa sacri modulamina fundere cantus,
 Et mira lucem uoce ciere nouam.
 Quam nec Iulææ uoces, nec tibia possit
 Musica Cyrrhæis assimilare modis.
 Sed necq; olor moriens imitari posse putatur,
 Nec Cyllenææ fila canora lyræ.
 Postquã Phœbus equos in aperta refudit olympi,
 Atq; orbem totum protulit usq; means,
 Illa ter alarum repetito uerbere plaudit,
 Non errabilibus nocte dieq; sonis.
 Atq; eadem celeres etiã discriminat horas,
 Igniferumq; caput ter uenerata, silet.
 Antistes nemorum, & luci ueneranda sacerdos,
 Et sola arcanis conscia Phœbe tuis.
 Quæ postquam uitæ iam mille peregerit annos,
 Ac se reddiderint tempora longa grauem:
 Ut repararet lassum spacijs urgentibus æuum,
 Assueti nemoris, dulce cubile fugit.
 Quumq; renascendi studio loca sancta reliquit:
 Tunc petit hunc orbem, mors ubi regna tenet.
 Dirigit in Syriam celeres longæua uolatus,
 Phœnicis nomen cui dedit ipsa uetus.
 Secretosq; petit deserta per auia lucos,
 Hic ubi per saltus sylua remota latet.
 Tum legit ærio sublimen uertice palmam,
 Quæ gratum phœnix ex aue nomen habet:
 Quam nec dente nocens animal perrumpere possit
 Lubricus aut serpens, aut auis ulla rapax.
 Tum uentos claudit pendentibus Aeolus antris,
 Ne uiolent flabris æra purpureum.
 Neu concreta Noto nubes per inania cœli
 Summoueat radios solis, & obsit auis.
 Construit inde sibi seu nidum, siue sepulchrum,
 Nam perit, ut uiuat: se tamen ipsa creat.
 Colligit hinc succos, & odores diuite sylua,
 Quos legit Assyrius, quos opulentus Arabs,
 Quos aut Pigmææ gentes, aut India carpit,
 Aut molli generat terra Sabæa sinu.
 Cinnamma dehinc, auramq; procul spirantis amomi
 Congerit, & misto balsama cum folio.
 Non casia mitis, nec olentis uimen achanti,
 Nec thuris lachrymæ, guttaq; pinguis abest.
 His addit teneras nardi pubentis aristas:
 Et sociat myrrhæ pascua grata nimis.
 Protinus in strato corpus mutabile nido,
 Vitaliq; toro membra quieta locat.
 Ore dehinc succos membris circumq; supraq;
 Inijcit, exequijs immoritura suis.

L. COELII LACTANTII

Tunc inter uarios animam commendat odores,
 Depositi tanti nec timet illa fidem.
 Interea corpus genitali morte peremptum
 Aestuat, & flammam parturit ipse calor.
 Aërioq; procul de lumine concipit ignem:
 Flagrat, & ambustum soluitur in cinerem.
 Hos uelut in massam cineres in morte coactos
 Conflat, & effectum seminis instar habet.
 Hinc animal primum sine membris fertur oriri:
 Sed fertur uermis, lacteus esse color.
 Creuit in immensum subito cum tempore certo,
 Scq; oui teretis colligit in speciem.
 Inde reformatur, qualis fuit ante figura,
 Et Phœnix ruptis pullulat exuuijs.
 Ac uelut agrestes, cum filo ad saxa tenentur,
 Mutari pennæ papilione solent.
 Non illi cibus est nostro concessus in orbe,
 Nec cuiquam implumem pascere cura subest.
 Ambrosios libat cœlesti nectare rores,
 Stellifero teneri qui cecidere polo.
 Hos legit, his alitur medijs in odoribus ales,
 Donec maturam proferat effigiem.
 Ast ubi primæua cœpit florere iuuenta,
 Euolat ad primas iam reditura domos.
 Antè tamen proprio quicquid de corpore restat,
 Ossaq; uel cineres, exuuiasq; suas,
 Vnguine balsameo, myrrhaq; & thure soluto
 Condit, & in formam conglobat ore pio.
 Quam pedibus gestans contendit solis ad ortus,
 Inq; ara residens ponit in æde sacra.
 Mirandam sese præstat, præbetq; uidenti:
 Tantus ibi decor est, tantus abundat honor.
 Principio color est, qualis sub sydere cœli,
 Mitia quem croceo punica grana legunt.
 Qualis inest folijs, quæ fert agreste papauer,
 Quum pendens uestit sole rubente polus.
 Hoc humeri, pectusq; decens uelamine fulgent:
 Hoc caput, hoc ceruix, summaq; terga nitent.
 Caudaq; porrigitur fuluo distincta metallo,
 In cuius maculis purpura mista rubet.
 Clarum inter pennas insigne est desuper, iris
 Pingere ceu nubem desuper alta solet.
 Albicat insignis misto uiridante smaragdo,
 Et puro cornu gemmea cuspis hiat.
 Ingentes oculos credas, geminosq; hyacinthos,
 Quorum de medio lucida flamma micat.
 Aequatur toto capiti radiata corona,
 Phœbei referens uerticis alta decus.

Crura

Crura tegunt squamæ flauo distincta metallo;
 Ast unguis roseus pingit honore color.
 Effigies inter pauonis mista figuram
 Cernitur, & mistam Phasidis inter auem
 Magniciem, terris Arabum quæ gignitur ales,
 Vix æquare potest: seu fera, seu sit auis.
 Non tamen est tarda, ut uolucres, quæ corpore magno
 Incessus pigros per graue pondus habent.
 Sed leuis & uelox regali plena decore,
 Talis in aspectu se exhibet usq; hominum.
 Conuenit Aegyptus tanti ad miracula uisus,
 Et raram uolucrem turba saluat ouans.
 Protinus insculpunt sacro in marmore formam,
 Et signant titulo remq; diemq; nouo.
 Contrahit in cœtum sese genus omne uolantum:
 Nec prædæ memor est ulla, nec ulla metus.
 Alituum stipata choro uolat illa per altum,
 Turbaq; prosequitur munere læta pio.
 Sed postquam puri peruenit ad ætheris auras,
 Mox redit ista, suis conditur ille locis.
 Hæc fortunatæ sortis fatiq; uolucris,
 Cui de se nasci præstitit ipse deus.
 Fœmina, uel mas hæc, uel neutrum sit mage, felix,
 Felix, quæ Veneris fœdera nulla colit.
 Mors illi Venus est, sola est in morte uoluptas,
 Vt possit nasci, hæc appetit ante mori.
 Ipsa sibi proles, suus est pater, & suus hæres,
 Nutrix ipsa sui, semper alumna sibi.
 Ipsa quidem sed non eadem, quia & ipsa, nec ipsa est,
 Aeternam uitam mortis adepta bono.

L ▶ COELII LACTANTII FIRMIA

NI DE RESURRECTIONIS DOMINICAE DIE.

ALVE festa dies toto uenerabilis æuo,
 Qua deus infernum uicit, & astra tenet.
 Tempora florigero rutilant distincta sereno,
 Et maiore poli lumine porta patet.

Altius igniuomum solem cœli orbita ducit,
 Qui uagus oceanas exit, & intrat aquas.
 Armatus radijs elementa liquentia lustrans
 Hac in nocte breui tendit in orbe diem.
 Splendida syncero producant æthera uultu,
 Latitiamq; suam sydera clara probant.
 Terra ferax uario fundit munuscula cultu;
 Quum bene uernarit, reddit & annus opes.
 Mollia purpureum pingunt uiolaria campum;
 Prata uirent herbis, & micat herba comis.